

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobkyně: L. L., nar. X
bytem X
zastoupena advokátem Mgr. Markem Svojanovským
sídlem Dvorek 16, 798 57 Laškov

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 11. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 28. 11. 2024, č. j. X, **se ruší** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit na náhradě nákladů řízení 10 140 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Marka Svojanovského, advokáta.
- III. Žalovaná **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně se žalobkyně domáhala zrušení shora označeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty námitky žalobkyně podané proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 8. 2024, č. j. X, kterým byla žalobkyni podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. e) a ustanovení § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zdp“), od 12. 10. 2024 snížena výše invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.

II. Podání účastníků

2. Žalobkyně v podané žalobě nejprve shrnula obsahy napadených rozhodnutí a posudků, a následně namítla, že napadené rozhodnutí žalované je věcně nesprávné a nezákonné, nemá oporu v provedeném dokazování a je projevem libovůle. Podle ní předložené zprávy odporují závěrům správních orgánů, podle jejího názoru je absolutně nemožné, aby se svým handicapem se ucházela o jakékoliv zaměstnání, potažmo, aby v rámci jakékoliv vstupní lékařské prohlídky prošla s tím, že je zdravotně způsobilá k výkonu práce. Namítla, že se správní orgány nevyrovnaly s lékařskými nálezy v její prospěch. Odkázala na nálezy doc. MUDr. V., CSc., které doporučují přehodnocení závěrů ČSSZ a kolidují se závěry posudkových lékařů. Navrhla výslech uvedeného lékaře a ustanovení znalce.
3. Žalovaná ve vyjádření uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 11. 11. 2024, který podle jejího názoru splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, kdy tento lékař jednoznačně vymezil rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. S ohledem na námitky žalobkyně navrhuje žalovaná důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (PK MPSV).

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná.
5. Žaloba není důvodná.
6. Z obsahu správního spisu vyplývá, že lékařem Institutu pro posuzování zdravotního stavu byl dne 19. 8. 2024 vyhotoven posudek o invaliditě, dle něhož se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s poklesem její pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 30 % s navýšením dle § 3 vyhlášky o 10 % vyhlášky č. 359/2009 Sb., tj. celkem dosáhla míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně 40 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VI., položce 8h přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. V řízení o námitkách byl dalším lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu vypracován posudek o invaliditě, dle něhož se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VI., položce 8h přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30 % s navýšením dle § 3 téže vyhlášky o 10 %, tj. celkem dosáhla míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně 40 %.
7. Krajský soud nechal vypracovat posudek PK MPSV (posudek ze dne 16. 7. 2025), který byl proveden u jednání soudu jako důkaz. PK MPSV zasedala ve složení předsedy komise, lékaře z oboru neurologie a tajemníka. Žalobkyně byla jednání komise přítomna a s posudkovým závěrem byla seznámena. Zástupce účastníka nebyl u jednání přítomen, ani nebyl

s posudkovým závěrem seznámen. Soud před jednáním zaslal žalobkyni posudek na vědomí. PK MPSV vycházela při zpracování posudku z podkladové dokumentace, vč. pracovní anamnézy a doplnění zdravotních zpráv, a dospěla k závěru, že žalobkyně je invalidní, jde o invaliditu druhého stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50%, s dobou platnosti posudku trvale, a to ode dne 19. 8. 2024. Podle PK MPSV je rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole VI., položce 8i přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 50 %.

8. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění platí, že při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %.
9. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou (důchod podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem), a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám a dle shora citované úpravy za tímto účelem pověří k posouzení zdravotního stavu žalobce (pokud žalobní námitky tímto směrem míří) posudkovou komisi MPSV. Posudek této posudkové komise, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 Ads 12/2013–22).
10. V případě invalidity musí být z posudku vždy zřejmé, že zdravotní stav posuzované osoby byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotní dokumentace i s přihlédnutím ke všem jí tvrzeným obtížím, dále v něm musí být uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav lze podřadit pojmu dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, v jakém rozsahu v důsledku zdravotního postižení poklesla schopnost pracovní činnosti posuzovaného. Procentuální míru poklesu schopnosti pracovní činnosti podle charakteru zdravotního postižení pak komise hodnotí podle přílohy k právnímu předpisu, přičemž zdravotní postižení musí být zařazeno s ohledem na druh a intenzitu postižení pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku této přílohy, a současně musí být objasněno, proč v rámci zde stanoveného rozpětí komise určila míru poklesu pracovní schopnosti v dané výši. Dále musí být zváženo i rozsah a závažnost dalšího nebo dalších zdravotních postižení pro možné zvýšení (nebo snížení) základního bodového ohodnocení a případně provedena i rámcová pracovní rekomandace (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 3 Ads 91/2012–19).

11. K tomu je třeba nejprve poznamenat, že při určení míry poklesu pracovní schopnosti nemá žalovaná žádný prostor pro správní uvážení. Jedná se o otázku posouzení zdravotního stavu (které závisí na využití odborných lékařských znalostí) dle kritérií zákona o důchodovém pojištění a vyhlášky o posuzování invalidity. V tomto ohledu je daná otázka předmětem plného soudního přezkumu za využití odborného podkladu v podobě posudku PK MPSV. Ostatně, pokud by tomu bylo jinak, meze přezkumu správního uvážení jsou mnohem užší – soud by správní uvážení nemohl nahradit vlastní úvahou a mohl by zkoumat pouze to, zda správní orgán při jeho aplikaci nevybočil z mezí stanovených ústavními principy, zejména zákazu libovůle, ochrany rovnosti a zákazu diskriminace a zachovávání lidské důstojnosti.
12. Žalovaná obecně nemá možnost jakkoliv hodnotit vhodnost právní úpravy a způsobu posuzování poklesu pracovní schopnosti dle vyhlášky o posuzování invalidity. Teoreticky není vyloučeno, aby krajský soud z určitých důvodů k některému ustanovení vyhlášky nepřihlédl, případně shledal dokonce rozpor zákona s ústavním pořádkem (a využil postupu dle čl. 95 odst. 2 Ústavy), k tomu by však musely v konkrétní věci vést silné ústavně právní důvody, které v nyní projednávané věci soud nespátňuje.
13. Další podstatnou skutečností je, že soud je při hodnocení zákonnosti rozhodnutí žalovaného povinen vycházet ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době vydání rozhodnutí správních orgánů (viz § 75 s. ř. s. – k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2017, č. j. 6 Ads 316/2016–28, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2020, č. j. 9 Ads 289/2019–39).
14. Soud se proto zabýval tím, zda byly splněny požadavky na posouzení zdravotního stavu PK MPSV při zohlednění skutkového stavu, který zde byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
15. Při posouzení zdravotního stavu žalobkyně měla PK MPSV k dispozici zdravotní zprávy mapující stav žalobkyně od 15. 2. 2023 do 18. 9. 2024. Pokud jde o neurochirurgická vyšetření doc. MUDr. V., CSc., měla PK MPSV k dispozici zprávy ze dne 15. 2., 29. 3. a 27. 9. 2023 a ze dne 4. 9. a 18. 9. 2024. Zároveň komise vycházela z vlastního vyšetření zdravotního stavu žalobkyně, u jednání komise doložila žalobkyně propouštění zprávu z FN Olomouc, kardiovaskulární chirurgie (20. 5. 2025 – 31. 5. 2025), zprávu z neurochirurgického vyšetření doc. MUDr. V. CSc. ze dne 13. 12. 2024 a propouštění zprávu z FN Olomouc, odd. rehabilitace (10. 3. 2023– 27. 3. 2023).
16. PK MPSV ve svém posudku dospěla ke obdobným závěrům jako posudkoví lékaři při předcházejících posouzeních zdravotního stavu žalobkyně, pokud jde o kapitolu vyhlášky, pod kterou má být podřazen dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně, nicméně neshodla se s nimi v případě položky, pod kterou má být zařazen.
17. V podrobnostech PK MPSV uvedla, že žalobkyně byla posuzována jako švadlena
18. Z posudku PK MPSV lze odkázat na posudkové hodnocení, dle kterého v popředí dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je zejména stav po exstirpaci intramedulárního tumoru míchy na magnetické rezonanci *bez recidivy, nebo rezidua* tumoru v oblasti míchy C2-C4, která postižena.
19. Dále anamnesticky prodělala myxom levé srdeční síně a recidivu nového benigního nádoru tohoto typu ve stejném srdečním oddílu v roce 2025. Operace úspěšná, při vyšetření u PK

ještě s bandáží hrudníku, jizva se postupně hojí, bez známek poruchy hojení, či místního infektu.

20. Kardiopulmonálně je posuzovaná kompenzovaná.
21. Stav vyžaduje chůzi o holi zejména pro nejistotu v pravé dolní končetině. Občasné vertigo, přesunů na krátké vzdálenosti i bez francouzské hole s pečlivou zrakovou kontrolou je schopna i při vyšetření u PK přejít samostatně bez pomůcky.
22. Komunikačně lehce zadržává, spolupráce je přiměřená, odpovědi přiléhavé. Vizus je přiměřený věku, slyší správně. Řečová porucha ani těžká dysartrie přítomná není.
23. V neurologické nález je residuální pravostranná porucha hybnosti lehkého stupně akcentovaná akrálně bez známek parézy kořenové. Porucha hybnosti a rovnováhy je potencována tak z oblasti zadních míšních provazců. Nejedná se primárně o motorické postižení. Stav je stabilizován a je v souladu s doloženou neurologickou dokumentací.
24. Z hlediska neurochirurgického MN vyšetření není známka recidivy, není popsána atrofie míšní.
25. Posuzovaná má chronické ledvinové selhávání bez nutnosti dialyzační terapie.
26. Má diabetes, který kompenzuje medikací podávanou v tabletách a dopichy inzulínu v poledne a večer, které dle glykemie, kterou sama odečítá, také samostatně aplikuje.
27. Neurochirurgická péče doporučuje nadále komplexní péči lázeňskou k udržení zdravotního stavu.
28. Posuzovaná je obézní, nicméně pohyblivost je ve zpomaleném tempu zachována.
29. Není přítomný stav povšechného ztuhnutí páteře, posuzovaná má omezenou dynamiku v krční etáži. Svalová síla na končetinách až na akrum pravé ruky přiměřená věku. Není těžký deficit v pánevní oblasti ani těžké funkční postižení v nosných skloubeních. Je schopna podpisu. Stisk rukou má symetrický jen s lehkým omezením svalové síly vpravo při paréze a potížích při aktivním přizvednutí dlaně ruky vzhůru pro akrální postižení části pravé ruky.
30. Dolní končetiny jsou bez těžkého funkčního deficitu. Rovnováha nicméně je narušena. Vizus ani sluch neselhává. Trofické změny na dolních končetinách nezpůsobují vředy, je přítomné prosáknutí bérců a hyperpigmentace.
31. K datu vydání napadeného rozhodnutí ČSSZ 28. 11. 2024 byl zjištěn dlouhodobý nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byla pravostranná hemiparéza akcentovaná na akru pravé ruky a nejistotou při chůzi pro trvalou poruchu rovnováhy při závažném omezení funkce dvou končetin. Míra poklesu pracovní schopnosti je dle PK MPSV ČR Brno pro trvalé omezení schopnosti stoje a chůze i s přihlédnutím k dalším postižením kardiovaskulárního aparátu a opakovaně výskytu benigních onkologických orgánových ložisek posudkově srovnatelné se středně těžkým funkčním postižením tedy v rozmezí poklesu (50-70%) na dolní hranici 50% pro výše zjištěná postižení. Šlo o postižení srovnatelné v kapitole VI. položka 8i) s poklesem pracovní schopnosti 50 %, šlo o invaliditu II. stupně ode dne změny 19. 8. 2024.
32. Při hodnocení obsahu posudku PK MPSV soud vnímá, že v něm není podrobně popsán obsah jednotlivých zdravotních zpráv, nicméně ze souhrnu zdravotnické dokumentace, ze které vycházela PK MPSV, vyplývá, že v žalobě zmiňované zprávy doc. MUDr. V., CSc.

byly při jednání komise k dispozici. Zprávy ze dne 4. 9. 2024 a 18. 9. 2024 jsou součástí správního spisu.

33. Ve spise je založen i odkazovaný posudek OSSZ Prostějov ze dne 17. 7. 2023, dle jehož základě byla žalobkyně uznána invalidní ve III. stupni. Podle tohoto posudku došlo k poklesu pracovní schopnosti žalobkyně o 70% s počátkem vzniku invalidity dne 9. 6. 2023 s dobou platnosti do 31. 7. 2024, pokles pracovní schopnosti byl pro zdravotní postižení uvedené v kap. VI, položce 8i) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., kontrola byla stanovena za 1 rok a invalidita byla přiznána žalobkyni na léčbu a stabilizaci stavu pro onemocnění pohybového aparátu – intramedulární tumor míchy v segmentu C2-4, exstirpace tumoru dne 2. 3. 2023.
34. Zdravotní posouzení ze dne 13. 12. 2024 ve spise založeno není, nicméně toto posouzení bylo vyhotoveno až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
35. Z kap. VI, položky 8i) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. plyne, že procentní rozmezí poklesu pracovní schopnosti posuzované osoby je v této položce 50–70 %.
36. V nyní posuzované věci je zřejmé, že PK MPSV hodnotila zdravotní stav žalobkyně ve stejné položce, jako byl hodnocen v rámci posudku ze dne 17. 7. 2023. Pokud jde o samotné posudkové zhodnocení, vyplývá z něj, že u klíčové příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně – stav na léčbu a stabilizaci stavu pro onemocnění pohybového aparátu – intramedulární tumor míchy v segmentu C2-4, exstirpace tumoru dne 2. 3. 2023, došlo k vývoji, neboť stav po exstirpaci tumoru míchy je dle magnetické rezonance bez recidivy nebo rezidua tumoru v oblasti míchy.
37. Pokud jde o vyšetření doc. MUDr. V., CSc., ty jsou v souladu s posudkovým zhodnocením, neboť z nich plyne, že *„hemi postižení po op se výrazně po Hrabyni spravilo“* (27. 9. 2023) a *„Nem. při kontrole MR má řadu potíží, ale nález na MR mozku je v normě a na MR C páteře jen nevelká enzátrání kavita v míše po resekci nádoru, bez syení jakéhokoli esidu“* (18. 9. 2024). V poslední zmiňované zprávě upozorňuje lékař na omezení mobility díky neurodeficitu a přítomnost reziduální hemiparézy.
38. PK MPSV tedy posoudila zdravotní stav žalobkyně v souladu s posouzením doc. MUDr. V., CSc.
39. Soud vnímá nesouhlas žalobkyně s posouzením jejího zdravotního stavu, nicméně soud není nadán obornou znalostí k posouzení zdravotního stavu žalobkyně, to je úkolem odborného posouzení, přičemž subjektivní vnímání jejího zdravotního stavu žalobkyní není z hlediska posouzení invalidity relevantní. Předložený posudek splňuje parametry kladené na něj ustálenou judikaturou správních soudů. Posudkové hodnocení je z hlediska relevantních zdravotních omezení žalobkyně úplné a z hlediska souladu posudkových závěrů také přesvědčivé. Soud se ztotožňuje se závěry PK MPSV a konstatuje proto, že žalobkyně ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí byla invalidní, jde o invaliditu druhého stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50%, s dobou platnosti posudku trvale, a to ode dne 19. 8. 2024. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole VI., položce 8i) přílohy k vyhláše č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 50 %.

40. Nad rámec uvedeného soud konstatuje, že ani zohlednění komorbidit při hodnocení zdravotního stavu žalobkyně dle § 3 vyhl. č. 359/2009 Sb. by nevedlo k dalšímu navýšení invalidity žalobkyně.

IV. Závěr a náklady řízení

41. S ohledem na vše shora uvedené nezbylo zdejšímu soudu nic jiného, než zrušit žalobou napadené rozhodnutí jako nezákonné dle § 78 odst. 1 s.ř.s. s tím, že v dalším řízení je žalovaný vázán shora uvedenými právními názory zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.) a znovu rozhodne žádosti žalobce o invalidní důchod s tím, že je vázán zjištěním a závěrem soudu, že žalobkyně je invalidní ve druhém stupni invalidity ode dne 19. 8. 2024 s dobou platnosti posudku: trvale.
42. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl, ve spojení s § 60 odst. 2 s. ř. s., dle kterého ustanovení odstavce 1 neplatí, mělo-li by být právo přiznáno správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče.
43. Podle § 9 odst. 5, § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění ve znění účinném po 31. 12. 2024, platí, že se za tarifní hodnotu ve věcech žalob, kasačních stížností a dalších právních věcí projednávaných podle soudního řádu správního, s výjimkou věcí podle § 10b odst. 5, a dále ve věcech projednávaných podle části páté občanského soudního řádu považuje částka 88000 Kč. Ve smyslu § 7 bod 3 advokátního tarifu činí sazba za jeden úkon právní služby 4 620 Kč. Krajský soud vycházel z toho, že zástupce žalobkyně učinil po 31. 12. 2024 ve věci tři úkony právní služby (převzetí a příprava věci a podání žaloby). Ke každému úkonu právní služby náleží náhrada hotových výdajů dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky ve výši 450 Kč.
44. Celková výše nákladů za celé řízení tedy činí 10 140 Kč. Zástupce žalobkyně není plátcem DPH.
45. Procesně neúspěšná žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 22. září 2025

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce